

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Mihály László*
Cím: *Ahol száz évvel ezelőtt a leg-
nagyobb magyar esküdt*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bpest
(Hely)

1936 II. 4.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

726.5

Hely

*Krisztinavárosi r. kath. temp.
lona*

Idő

"1836/1936"

Szer

Helyszám

AHOL SZÁZ ÉVVEL EZELŐTT A LEGNAGYOBB MAGYAR ESKÜDÖTT

*Mit mond gróf Széchenyi István és gróf
Sejleru Crescentia házassági anyakönyve*

Szinte tavaszi napfény hull a patinás krisztinavárosi templom barna falára. A járókelők közül többen megállnak a krisztinavárosi templom bejárata előtt. Ott, ahol a templomajtótól jobbra a Széchenyi-emléktábla van. Máskor szó nélkül haladtak el mellette, most azonban van valami, ami leköti figyelmüket. Aranyozzák az emléktábla betűit... Az emberek csak állnak, az eső hull, esorog, tavasszias frissességgel s nekik jól esik nézni, hogy az aranyozó ecset alatt miként szépülnek meg az emléktábla évtizedektől megkopott, megbarnult betűi. Már kész is van a munka és arányosan vakít a borsuderűs februári napon a szöveg:

Ezen templomban esküdtött örök hűséget gróf Széchenyi István, a legnagyobb magyar, nejének, gróf Sejleru Crescentiának, 1836. február 4-én.

Itt a századik fordulója annak az ünnepi napnak, amikor a legnagyobb magyar az ol-

tár elé vezette hitvesét és nagy nemzetmentő munkájában lelkesítőjét, ihletőjét, segítőjét...

A bejáratnál balra eső emléktábla betűit is megaranyozták Ennek a szövege a következően szól:

Ezen templom épült I. Ferenc király uralkodása alatt Croll Fábrián Szent Ferenc-rendi kapucinus atya buzgólkodásával, 1796.

Felkerestük a plebánián dr. Knebel Miklós pápai kamarást, a krisztinavárosi római egyházközség plebánosát. Ő még többet tud mondani.

— Az 1796-os dátum — világosít fel — csupán a templom mai alakjában való ujjáépítésének idejét jelenti. A templomot közvetlen a törökök kiűzése után 1692-ben alapozták, amikor nagy pestis is pusztított. Egy Franczin nevű kéményseprőmester, aki maga hozta a kegyképet Olaszországnak *Val di Re* nevű falujából. A kegykép véreit hullatón Szűz Mária, amelyet 1493-ban festettek. A le-

genda följegyzí róla, hogy egy Giovannuzi Zucchono nevű bandita kövel dobált meg, mire a kép elkezdett vérezni. A vért ereklyetartóba fogták föl. A mostani templom 1711-ben épült és Franczin-kápolna néven ismerték Franczin Péter ké-ményseprőmesterről. Röviddel ezután 1723-ban felrobbant a löporraktár s a kápolna épülete teljesen elpusztult a kegykép kivételével. Két év múlva épült csak újra. A kegykép egyideig a budai várkápolnába került és 1738-ban adták vissza. A régi templom relikviái közül igen érdekes volt 1732-ből egy ezüst dombormű, amelyen az akkori budai tanács valamennyi tagja meg volt miniatűrben. Hódolattal ajánlották fel Szűz Máriának ezzel az ajándékkal Buda városát.

— Igen kevesen tudják — mondotta dr. Knebel —, hogy a krisztinavárosi templom a főváros egyetlen kegytemploma. A multban seregestől zárandokoltak a hívek a krisztinavárosi Véret hullatón Szűz Mária-képhez. Messze vidékről is. A templom nagy népszerűségét bizonyítja, hogy 1829-ben 2455 szentmisét mutatnak be falai között. Mária Terézia királynő, II. József király a templom jötevői voltak s alapokat tettek le a javáa. Az 1797. évre elkészült a templom mostani nagyságában. A krisztinavárosi templomba nemcsak temetkeztek, hanem a főiri esküvők is mind itt folytak le. Ezért gróf Széchenyi István csupán az akkori szokásnak hódolt, amikor a nagymultu és előkelő krisztinavárosi templomban esküdtött örök hűséget feleségnek...

Elérkeztem jövetelem tulajdonképpeni céljához. Pillanatnyi csend, majd dr. Knebel

pápai hamarás megszólal:

— Talán érdeklí a régi anyakönyv, amelybe bejegyezték az esküvőt...

Már a kezemben van a könyv. Forgatom a megsárgult lapokat a krisztinavárosi plebánia 1836-os matrikulájában. A könyv 77. oldalán kaligrafikus latin betűkkel állanak gróf Széchenyi István esküvőjére vonatkozó adatok.

„Februarii 4.“ — olvassuk — *Illustrissimus Dominus Stephanus Széchenyi de Sárvár et Felsővidék. Rom. Cath. Excel. Domina Crescentia Comitissa Zichy nata Comitissa Sejleru r. cath.* Méltóságos sárvári és felsővidéki gróf Széchenyi István r. kat. és Zichy Crescentia szül. Sejleru grónő r. kat.)

„*Sacrae Regiae Apost. Majest. Camerarius etc. Ordinis Equestri aureae calceate Relicta Vidua excel. Domini Caroli Zichy de Vázsonykeő.*“ Olvasom tovább. (Vagyis: „Vázsonykői Zichy Károly királyi kamarás, az aransarkantus rend lovagjának özvegye“...)

A tanuk — akik itt szerepelnek — mind korabeli előkelőségek, magas hivatali méltóságot viselők: *Keglevich Gábrriel*, báró *Lederer Ignác* tábornagy, *Dessewffy Aurél*, gróf *Zichy László* és gróf *Zichy Henrik*.

Az esketést az akkori plebanos, *Majsch Jakab* végezte.

Kétszer-háromszor egymásután átfutom a rubrikát, megelevenedik előttem a mult, a fényes főiri esküvő, ahonnan gróf Széchenyi István, a magyar nemzet nagy és önzetlen ébresztője elindult a boldogsága felé vezető uton.

— Néhai boldog emlékü Erzsébet királynő is — szól bucsuzóul dr. Knebel

— igen szerette a templomunkat, minden sétája alkalmával betért ide egy-egy rövid fohászra.

Február 4-én, kedden ünnepi mise lesz a krisztinavárosi templom hűs ivei alatt gróf Széchenyi István, a „legnagyobb magyar“ esküvőjének 100 éves évfordulóján. Résztvesznek rajta a Széchenyi-nemzetség, az Akadémia tagjai és más előkelőségek s bizonyára ott lesz a jó budai polgárság is, azok, akiknek a nagyapái még szemtanúi lehettek annak az esküvőnek, amikor gróf Széchenyi István állott az oltár előtt menyasszonyával, gróf Seylern Crescentiával ...

Mihály László,